

## Koronapandemian talousvaikutukset iskivät rajusti Suomen meriklusteriin vuonna 2020

Meriklusteriyritysten merisektorin toimintojen kokonaisliikevaihto oli 11,7 miljardia euroa vuonna 2020<sup>1</sup>. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli peräti 19 %. Merisektorin kokonaishenkilöstömäärä väheni 17 % ollen 40 500 henkilöä.

Meriteollisuusyritysten kokonaisliikevaihto oli 7,7 mrd. euroa, mikä tarkoittaa 15 %:n pudotusta edellisestä vuodesta. Meriteollisuusyritykset työllistivät vuonna 2020 yhteensä 25 400 henkilöä merisektoriin liittyvässä liiketoiminnassaan. ”Joukossa on yrityksiä, joiden kehitys on ollut positiivista, mutta varsinkin meriteollisuuden verkostoyrityksissä näkyy laivojen rakennusaikataulujen pidentäminen ja uusien tilausten lykkääntyminen”, arvioi taloudellisten tunnuslukujen päivityksestä vastannut erikoistutkija **Tapio Karvonen** Turun yliopiston Brahea-keskuksesta. ”Ensimmäinen koronavuosi näkyi merkittävänä pudotuksena meriteollisuuden liikevaihdossa ja toiselta vuodelta on odotettavissa samansuuntaista kehitystä. Alkuvuodesta näkymät olivat kuitenkin yritysten mukaan taas valoisammat. Maailmanpoliittisen tilanteen kiristyminen sekä koronapandemian mahdolliset vielä ilmenevät vaikutukset maailmankauppaan luovat kuitenkin uhkakuvia ja vaikuttavat alan yritysten toimintaan”, toteaa toimitusjohtaja **Elina Andersson** Meriteollisuus ry:stä.

Varustamoiden ja muiden merenkulkuun liittyvien elinkeinojen muodostaman toimialaryhmän liikevaihto oli 2,2 mrd. euroa, mikä oli peräti 41 % pienempi kuin edeltävänä vuotena. ”Koronapandemian vaikutukset merenkulkuun ovat olleet dramaattiset ympäri maailman. Erityisen rankasti ja pitkäaikaisesti pandemia ja siitä johtuneet matkustusrajoitukset vaikuttivat matkustajaliikenteeseen”, kertoo toimitusjohtaja **Tiina Tuurnala** Suomen Varustamot ry:stä. Monien rahtivarustamoidenkin liikevaihto laski ainakin jonkin verran. Syvin kuoppa ohitettiin kuitenkin sangen nopeasti, sillä vuosi 2021 näyttää ennakkotietojen valossa muodostuvan varustamoille selvästi edellistä paremmaksi. Valitettavasti Venäjän hyökkäys Ukrainaan on taas lisännyt epävarmuutta myös varustamosektorilla.

Satamatoimintojen liikevaihto pysyi suunnilleen ennallaan ollen 1,6 miljardia euroa. Satamissa käsitelty tavaramäärä kuitenkin väheni vuonna 2020, koska ulkomaan merikuljetusten määrä laski 5,2 %. Tavaramäärä jatkoi jo kolmatta vuotta peräkkäin vähenemistään myös vuonna 2021. ”Suomen satamat ja satamaoperaoinnista vastaavat yritykset osoittivat resilienssinsä vakavan pandemian aikana toteuttamalla lukuisia toimia ja käytännön järjestelyjä yritystasolla, jotta kuljetusten sujuvuus ja tavarankäsittely voidaan turvata”, painottavat toimitusjohtaja **Annaleena Mäkilä** Suomen Satamaliitto ry:stä ja toimitusjohtaja **Juha Mutru** Satamaoperaattorit ry:stä.

Henkilöstömäärät merisektoriin liittyvissä toiminnoissa vähenivät kaikissa toimialaryhmissä, meriteollisuudessa noin 14 %, merenkulkuelinkeinoissa peräti 27 % ja satamatoiminnoissa 12 %.

Turun yliopiston Brahea-keskus on toteuttanut meriklusterin tunnuslukujen päivitystyön Meriteollisuus ry:n, Suomen Varustamot ry:n, Suomen Satamaliitto ry:n ja Satamaoperaattorit ry:n toimeksiannosta.

Lisätietoja:

erikoistutkija Tapio Karvonen

Turun yliopiston Brahea-keskus/MKK

[tapio.karvonen@utu.fi](mailto:tapio.karvonen@utu.fi)

p. 040 779 9482

<sup>1</sup> Tarkastelussa oli mukana 1 845 Suomeen rekisteröityä osakeyhtiömuotoista yritystä, jotka ovat toimittaneet tilinpäätöstietonsa kaupparekisteriin